

1. Veel van de verhalen van John Steinbeck gaan over de gewone Amerikaan, de man of vrouw die een harde strijd te leveren heeft om het overleven. In *Aan een onbekende god* is dit de landbouwer. Zou je dit boek ook als een ode aan deze beroepsgroep kunnen lezen? Of heb je er ook kritiek op de landbouwer in gelezen?
2. *Aan een onbekende god* is geschreven in 1933 en speelt in het begin van de vorige eeuw, een tijd zonder landbouwmachines, communicatiemogelijkheden en moderne waterbeheersing. Heb je het alleen gelezen als een verhaal van toen? Of heb je er ook een boodschap voor onze tijd in ontdekt?
3. Hoe zou je het karakter van Jozef willen omschrijven? In hoeverre kon je je met hem identificeren?
4. Hoe zou je het huwelijk tussen Jozef en Elizabeth typeren?
5. Heb je tijdens het lezen van dit boek de onbekende god leren kennen? Of is hij onbekend voor je gebleven?
6. Jozef Wayne kent de eikenboom op zijn erf spirituele kracht toe. Later in het boek neemt de rots van de Indianen die rol min of meer over. Steinbeck legt sommige personages kritiek op deze natuuraanbidding van Jozef in de mond, zoals zijn broer Burton en de pastoor Vader Angelo. Wat vind je van hun kritiek?
7. Het verhaal speelt in de Salinas Vallei in Californië met zijn overweldigende natuurschoon. Steinbeck heeft hier als kind zelf gewoond. Zijn vader nam hem mee de natuur in en bracht hem de liefde voor plant en dier bij. In het boek zijn veel natuurbeschrijvingen opgenomen. Wat vond je hiervan? Of vond je ze te overdadig?
8. Hoe kijk je naar de relatie tussen Rama en Jozef? Denk je dat er sprake was van liefde of verliefdheid? Of speelt hier iets anders?
9. In de laatste zinnen van het boek zegt de pastoor Vader Angelo bij zichzelf, nadat hij eindelijk het water buiten heeft horen ruisen: 'Die man zal nu wel heel gelukkig zijn.' Wat vind je, heeft hij gelijk gekregen?

Op www.uitgeverijbint.nl zijn meer achtergronden bij het boek, recensies en biografische informatie over John Steinbeck te vinden.